

svojem točnem delovanju. Bil je na glasu kot najboljši pravnik na goriški sodnji. Za politično življenje se je sicer zanimal, a vanje ni posegel, dokler ga goriška SLŠ leta 1907 pri državnozbornih volitvah ni potrdila za kandidata v goriški okolici. Od tedaj pa do vojne je zastopal skupno z dr. Gregorčičem goriške Slovence v Jugoslovanskem klubu na Dunaju. Kot poslanec je bil zvest tovariš in sobojevnik ter vreden delavec. Pozneje je bil izvoljen tudi za deželnega poslanca v splošni kuriji. Vojna je za enkrat končala njegovo politično delovanje, kjer bi bil s svojim velikim strokovnim znanjem ter duhovitosijo lahko še mnogo koristil svojemu narodu. Med vojno je moral služiti kot vojaški sodnik, po prevratu je bil poslanec v začasnem narodnem predstavništvu v Beogradu in poverjenik za pravosodstvo pri narodni vladi v Ljubljani. Nato se je umaknil s politične pozornice in se popolnoma posvetil svojemu poklicu. Postal je podpredsednik okrožnega sodišča v Mariboru. Pokojnik je užival radi svoje pravičnosti in strokovnega znanja velik ugled med mariborskimi pravniki. Pogreb blagopokojnega se je vršil na Božič popoldne iz kapele mestnega pokopališča na Požrežju pri Mariboru. Pogreba so se udeležili poleg sorodnikov, znancev ter prijateljev v Mariboru bivajoči poslanci Jugoslovanskega kluba ter zastopniki raznih oblasti. Ob odprtem grobu sta se poslovila od rajnega g. stolni župnik Franc Moravec in poslanec Ivan Veselj. Počivaj v miru, blaga in delavna slovenska duša, žalujči rodbini naše iskreno sožalje!

Smrt dveh duhovnikov. Za božične praznike je ugrabila smrt dva duhovnika lavantinske škofije. Dne 24. decembra je umrl v Žitah pri Konjicah tamošnji župnik č. g. Milen Šašel. V tej župniji je deloval šele od septembra 1923, pa je vendar bil splošno priljubljen pri svojih farnih. Preje je bil župnik in dekan v Klanju pri Trstu. Tu je bil znan delavec na narodnem in prosvetnem poju. L. 1916 je bil imenovan za konzistorijalnega svetnika. Ko so Italijani zasedli Primorsko, se je začel za dekana v Klanju strašno življenje. Neprestano je bil ogrožen na življenje. Opetovano je moral bežati pred fašisti, ki so ga končno izgnali. — V Gornjih Petrovcih v Prekmurju je dne 25. decembra umrl domači župnik č. g. Alojzij Kühr. Rodom je bil iz Prekmurja, iz Šahetovcev. Župnijo Gornje Petrovce je upravljal od leta 1908 dalje. Pokopan je bil v ponedeljek, dne 27. t. m.

Težko je obolel župnik pri Sv. Vidu pri Ptuj u. Pius. Uramo, da bo njegova krepka narava premagala božjo kljub starosti. Tudi žetalskemu gospodu župniku Kovčercu se počasi povrača ljubo zdravje. Zdaj že zopet lahko mašuje in pride po palici v cerkev.

Zavod č. šolskih sester v Mariboru letos ni priredil javne božičnice, pač pa malo interno slavnost za ubožne učence. Ob tej priliki je bilo obdarovanih 86 otrok. Med darovi je bilo 38 parov lepih čevljev, 43 oblač, precej tople spodnje obleke in dosti drugih potrebščin, kakor so: predrasniki, čepice, nogavice, rokavice; dalje zvečki, peresniki, svinčniki in barvice. Razen nekaj od navedenega je dobila vsaka tudi veliko štruco in precešen zavitek drugih dobrih stvari. Kar je šolskih potrebščin, bodo otroci dobivali sproti v šoli. Že, ko so sestre v mestu zbirale darove in doma pravile, kako blago in velikodušno je p. n. mariborsko prebivalstvo, nas je to jako veselilo. Sedaj pa, ko so otroci dne 23. t. m. v blaženem veselju odnesli lepe darove, izreka zavod v njih imenu najpristnejšo zahvalo vsem, ki so pripomogli do res bogate božičnice, ter v lastnem imenu in namesto otrok vsem blagim dobrotnikom želi prav veselo božične praznike in srečno novo leto.

Orgelska koncerta. Dne 3. in 6. januarja se vršita v veliki kazinski dvorani, kamor postavi tverka Brandl v ta namen orgle z dvema manualoma in 24 registri, svojevrstni koncertni prireditvi. Pri prvi nastopi kaptolski organist prof. F. Dugan iz Zagreba s svojim 11letnim sinčkom-virtuozom Čedomilom, pri drugem pa ravnatelj stolnega zbora v Ljubljani, prof. Stanko Premrl. Drugi koncert (na dan Sv. Treh kraljev) se je nastavljal z ozirom na zunanje posetnike na 4. uro popoldne. Zunanji obiskovalci imajo po dovršenem koncertu ugodne železniške zveze na vse tri strani. Vzpored je bogat in svojevrstno sestavljen ter vsebuje so-točke za orgle (Premrl), komade za violino in orgle (gospa Brandlova), ter za sopran in orgle (gospa Družovičeva). Koncert bo nudil tudi priliko spoznavati našega največjega umetnika na največjaštem instrumentu, g. Stanka Premrla, ki ima za razvoj naše glasbe, osobito pa cerkvene, neveljavne zaslug. Na vzporedju se nahajata tudi dve njegovi skladbi: Ave Maria (za sopran, violino in orgle) ter pristrčno »Jezus je majhen (sopran in orgle). Obeta se nam redek in prekrasen umetniški užitek, katerega naj nihče ne zamudi. Priporoča se pravočasno rezerviranje prostorov.

Zagoneten samonar v Mariboru. V pivovarni Union (prej Götz) so v ponedeljek dopoldne našli obojenega delavca Počnerja. Truplo je viselo na omari v takšnem položaju, da je policijski zdravnik ugotovil, da je smrt vsled obojenja skoro izključena. Zenska je namreč šla preko telnika tako da je bilo grlo prosto in smrt ni nastopila vsled zadušitve. Raditega je slušal skrivnostno. Policija ga bode strogo preiskala, ker ni izključeno, da gre za zločin.

Razne nesreče in nezgode v Mariboru. Med prazniki se je v Mariboru zgodilo le malo nesreč. Na Aleksandrovi cesti si je zlomil nogo J. Seifried. Spravili so ga v stražnico, odkoder so pozvali rešilni oddelček. — V Serbaumovemu mlinu se je ponesrečil delavec Simon Zaveršnik. Zlomil si je nogo nad kolonom, toda mesto da bi se rodal v bolnico, je ležal doma in šele drugi dan ga je rešilni oddelček prepešal v bolnico. — V prepehu je bil ranjen z nožem v nogo 18letni mesar Martin Čare. — Um se je omražil 24letni Amaliji P., stanujoči Pod mostom. Prepešana je bila v bolnico.

Truplo v Dravi. V sredo so videli v bližini Malja v Dravi plovilo truplo moškega umrleca. Truplo se je ustavilo na kamenju, ki moči imel vode, toda kmalu ga je voda zopet dvignila in odnesla dalje.

Zrebanje loterije za zidanje mladinskega doma za osirotečo mladino se preloži do tedaj, dokler ne bodo vse srečke razprodane. Čas in kraj zrebanja se bo pravočasno javilo po časopisih.

Božične katoliške omladine v Mariboru se vrši v nedeljo, dne 2. januarja, ob pol šestih zvečer. Razen običaj-

nih točk bo tudi dvodejanka »Mojstra Križnika božični večer.« K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Požar pri Sv. Marjeti ob Pesni. Dne 23. t. m. zjutraj okrog 3. ure je začelo goreti pri posestniku Jerneju Kravos v Voseku št. 11 pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Ker je pod skupno streho hiša, hlev in gospodarsko poslopje, je bil položaj za domače naravnost obupen, zlasti ker se nikjer v bližini ne nahaja požarna bramba. Telefonično je bila obveščena požarna bramba v Mariboru, ki se je odpeljala z avtomobilskimi brizgalnicami ter že pol ure po izbruhu ognja posegla v akcijo, dasiravno je Vosek oddaljen od Maribora 10 km. Celo poslopje se je nahajalo že v plamenih, ki so prodirali že skozi strop. Vendar se je posrečilo naporom dežur gasilcev, da so rešili skoro vse pohištvo. Vse drugo je postalo žrtev plamenov. Škoda je zelo velika; baje je zgorelo posestniku tudi precej golovine. Okrog 7. ure so gasilci ogenj pogasili ter se vrnili.

Služba organista pri Sv. Trojici v Halozah je oddana organistu g. Kokotcu iz Žiž.

Veliko posestvo bivših avstrijskih višjih oficirjev gg. Grossauerjev iz Celovca pri Sv. Trojici v Halozah preide z novim lelom v roke g. Zoratti, Nemca iz Dunaja.

Zrtev alkohola. Pri Sv. Trojici v Halozah je zmrznil hlapec Matevž Pernek, ki se je pri posestniku Klasiču napil toplega šnopsa. Kako življenje, tako smrt! Kar je zapadel sneg, se šnops kuha po celih Halozah, kolli romajo od hiše do hiše in z njimi tudi ljubitelji šnopsa. Včasih se jih ponoči toliko nabere, da spišejo ves šnops. V Žetalah so kar ob cesti sezidali šnopsarno, kjer že dva meseca ogenj ne ugasne, tudi v nedeljo ne. Zgodovina kaže, da skrunitelji nedelje zadene božja kazen. Haložani, strezajte se vendar!

Tatovi po Halozah. Haloze so uboge, a jih vseeno radi obiščejo tatovi, večidel domačini, ki prihajajo iz enega kraja v drugega. Mnogokrat grede krast tudi kmetje, kot kaže zgodovina Leskovca. Zadnji teden je bilo zaporedoma vlomiljvo v trgovino Rašl v Podlehniku, Gajšek pri Novicerkvi, del Negro v Leskovcu in v več kleti; a ni bilo sreče. Tatje so bili pregnani, so zbežali, a misli se, da so bili kmalu doma.

Drevo je ubilo. V Vučji gomili v Prekmurju so pred nekaj dnevi podirali drevo. Ko se je začelo drevo nagibati in padati, je neka ženska začela v zbežanosti teči na ono stran, kamor je padalo drevo. Ko je videla, da se ne bo mogla rešiti, se je sklonila, da je vejevje ne bi moglo doseči. Nesreči pa se tudi tako ni izognila. Dobila je tako močne poškodbe, da je že dve ure pozneje umrla.

Koledarčkov Kmetke zveze ni več, ker so pošli in se bodo morali še enkrat tiskati v večji nakladi. Kdaj bo na razpolago nova naklada, bomo naznanili v našem listu.

Slovenec zdravnik v Beogradu. V Beogradu se je nastanil kot zdravnik-kirurg naš rojak iz Vojnika g. dr. Vladimir Brezovnik. G. Brezovnik se je temeljito izobrazil v svoji srtoki in ga toplo priporočamo vsem Slovincem v Beogradu!

Krvav spopad v ubožnici. Na Božič se je v ljubljanski ubožnici dogodil krvav spopad med dvema staršema, 70-letnim Jakobom Škafar in 72letnim Francem Šturm. Oba sta bila čez dan v mestu, kjer sta si privoščila malo vina. Zvečer sta se vsled prižgane cigarete sprla in v prepiru je Škafar polegnil žepni nožček ter sunil z njim parkrat Šturma v prsi. Zadal mu je težko rano, radi katere so morali Šturma prepešati v bolnico, dočim so Škafarja zaprli.

Beg gluhomemega dečka. Iz ljubljanske gluhomemnice je pripeljal pred prazniki učitelj v Maribor več gluhomih dečkov, da jih odda staršem. Med dečki se je nahajal tudi Ivan Marhold iz Zgornje Kungole, ki pa je na ko'dvoru neznano kam izginil. Dosedaj se še ni posrečilo izslediti gluhomemega dečka.

Požari na Gorenjskem ponehali. Že nekaj dni sem ni bilo na Gorenjskem nobenega požara, dočim preje ni minila nobena noč, da ne bi kje gorelo. Domnevajo, da so se tajinstveni požigalci, ki so napravili toliko škode in gorja s svojimi zločini, ustrašili dobro zastraženih vasi in hiš. Vsaka vas ima namreč svojo stalno stražo, v kateri se menjajo prebivalci cele vasi, poleg tega pa ljudje tudi sami stražijo svoje hiše še posebej. Požigalce pa zraven tega še zelo ovira sneg. Preje so po požigu po navadi izginili v gozdove, kjer je bilo zasledovanje zelo težavno, sedaj bi pa sneg, ki je povsod zapadel, izdal njihove stopinje. Kdo bi bili ti požigalci, še ni pojasnjeno. Ljudje govorijo najraznovrstnejše, kakor da so to agenti neke zavarovalnice, fašisti, da so se vozili v avtomobilih brez luči itd. Orožniki so aretirali precej osumljenцев, toda pravih zločincev najbrže med temi ne bo. — Zaostne so pa tudi druge posedece teh zločincev. Pri Bledu je znozel posestnik, kateremu je vse zgorelo. V blaznosti je umoril svojo majega sinčka in nato še sebe. — Enako žalosten slučaj se je dogodil na božično noč v Križah na Gorenjskem. Ludočnik Gradičar je stal na straži, ko se je vračal njegov prijatelj Franc Teran domov. Teran je šel skozi šupo ter se ni oglašil na stražnikov klic, naker je ta ustrelil ter ga zadel v srce. Teran je bil v trenutku mrtev.

Tovarna zgorela. V noči od 23. na 24. decembra so imeli v Beogradu velik požar. Zgorela je tovarna usnja Arambašič. Kako je nastal požar, je že zagonetno. Ogenj je opazil najprej natakak nasproti stoječe kavarne ter hotel buditi vratarja, ki pa je tako trdno spal, da se je še le čez pol ure jezno oglašil, kaj ga bujijo. Seveda, ko je opazil ogenj, se je takoj vzdramil. Ognegasci so se radi pomirjenja vde omeili samo na varstvo sosednjih hiš, ki so bile v veliki nevarnosti. Tovarna je pogorela do tal ter znela škoda nad milijon dinarjev, ki pa je dobro pokrita z visoko zavarovalnino. Omenjena tovarna je pred dvema leti na enaki zagoneten način popolnoma pogorela.

Drven vlom v varšavsko banko. V veliko banko v Varšavi je bil te dni izvršen drven vlom. Vlomilci so izkopali pod zemljo do banke rov, ki je tako solidno napravljen, da je moral zraven sodelovati golove kak inženier. Prevrtali so močno 80 cm debele varnostno betonsko ploščo ter dospeli v podzemeljske blaginjske prostore, katere so popolnoma izropali. Z velikanskim plenom so se potem mirno vrnili po rovu ter izginili na varno.

Najdena koruza. Gregor Liliija, Gotovlje—Začec, je našel na državni cesti od grobelskega mosta proti Vrans-

kem vrečo koruze. Lastnik se naj javi pri zgoraj imenovanemu.

Za razvedrilo.

Nima vzroka. Žena prileti iz gostilne na cesto in začne vpiti k sosedu: »V gostilni tepejo mojega moža! Prosim vas, hitite pomagati!« — Sosedi: »Jaz naj grem še pomagati? Meni Vaš mož ni naredil nič hudega!«

Razdeljeno delo. Zdravnik je rekel bolniku: »Zelo Vas mučita vročina in huda žeja. Temu bode treba odpomči!« — Kmetič: »Gospod, Vi se lotite vročine, žejo bom pa že sam odpravil!«

Negotovo. Sodnik: »Ali ste kriv ali ne?« — Obtožene: »Ne vem gotovo. Zato sem pa tu da bom izvedel!«

Trije razredi v avtomobilih. Neki avtomobilist, ki je prevažal potnike iz kraja v kraj, je imel tri razrede. Neki tujec je plačal I. razred, a sedel je skupaj z drugimi, ki so plačali II. ali III. razred. Vprašal je, kako je to? Dobil je odgovor, da bo kmalu to videl. Ko so prišli do strmega brega, je on, ki je plačal I. razred, ostal v vozu. Oni, ki so plačali II. razred, so izstopili in šli peš za avtomobilom, a oni III. razreda so morali avto porivati v breg, da je mogel peljati.

Resničica. Anica: »Kadar moj oče delajo, tedaj mora vsakdo široko zijati!« — Marica: »Tako? Kaj pa so Tvoji oče?« — Anica: »Zobozdravniki!«

Gospodarstvo.

ZA VINSKI SEJEM V PTUJU.

Kakor nam pove zgodovina, je v davni prošlosti rimski cesar Probus, rojen v ptujskem okraju, prvi dal zasadi vinsko trto v sedanjih Halozah in Slovenskih gorah. Od tam se je širila naglo na vse strani in je prav gotovo, da so si rimski vojski tedanje trdnjave Poetovio (sedanje Ptuj) v bojih z divjimi azijskimi narodi — nomadizirajočimi na ozemlju današnje Madžarske, kateri so silili do Drave in preko, — krepčali ude z dobrim Haložanom in žlahtnim Ljutomerem. Pa tudi naši predniki, kojih dobro obranjene grobove izkopujemo na Hajdini, kot nasledniki Rimljanov, so čislali žlahtno vinsko kapljo.

Ravnatoko tudi danes menda ni lahko najti Slovence, ki bi ne poznali raznih vrst znamenitega štajerskega vinca, katere se kosajo med seboj v dobroti in finoči, neupoštevajoč pri tem številnih vinskih bratov, od kojih je marsikateri naravnost strokovnjak v poznavanju vina.

Kakor je pa zgodovina prijaznega mesteca Ptuj ne razdružljivo vezana z zgodovino vinske trte — iz davnih časov, pa vse do današnjega dneva — ravno tako igra tudi danes Ptuj važno vlogo kot središče produkcije vina in prometa z istim. Nekako v sredini najvažnejših vinorodnih krajev mariborske oblasti, je Ptuj s svojimi dobrimi železniškimi zvezami, dovoljnimi prenočišči itd., že prirodno dovožen za oni kraj, kjer edino je mogoča prireditev v večjem obsegu, kakor naj bo to I. oblasna vinska razstava in vinski sejem v Ptuj!

Ko sem v letih 1924 in 1925 v nekaterih slovenskih časopisih pod gornjim naslovom širil misel oživotvoritve vinske razstave in sejma v Ptuj, se je nepoznavalec razmer dozdevala ta ideja kot nekaka neumestna in neizvedljiva utopija. Že več let pred svetovno vojno s'a se vršila dva manjša vinska sejma v Ptuj, vendar takrat ni bilo one nujne potrebe za podobno prireditev, kakor je to sedaj! Stisnjenim v ozke, nepriladne gospodarske meje, kjer ne moremo z izvrstnim vinskim pridelkom Spošnještajerske na svetovni trg, da zavzamemo z našimi slovečimi vini ono mesto, katero nam brezdomno pripada, smo bili iz gospodarskih razlogov primorani gornjo idejo uresničiti t. j. razstaviti naša vina, da seznanimo svet s svojim dobrim pridelkom.

Nepričakovano ugodni rezultati jesenske sadne razstave in sadnega sejma v Ptuj so opogumili agiti razstavni odbor, kateremu načeluje vladni komisar ptujškega okrajnega zastopa g. Brenčič. Stvari se je resno in vse hvalje vredno poizkuševalo poprijeto, ter so predpriprave že tako daleč dozorele, da se odpre dne 16. januarja 1927 v Ptuj I. oblasna vinska razstava in vinski sejem.

Izpočetka so imeli krajevni činitelji raznih vinorodnih okolišev mariborske oblasti utemeljene, pa tudi neutemeljene pomisleke glede kraja prireditve. Vendar se je po resnem prevdanku in razmislenju prišlo do logičnega in edino pravičnega zaključka, da je prireditev oblasne vinske razstave in sejma mogoča samo v takem kraju, kjer so za prireditev, ki mora imeti velikopotezni značaj, podani upravi vsi potrebni predpogoji. Ptuj je razvitega od vseh strani lahko dostopna točka, kakor za producenta, tako za kupca, ter bo na tej razstavi n. pr. Pekrčan, Ljutomerčan itd. prišel baš do svoje največje veljave. Zategadelj bodo zastopani na razstavi vsi vinski okoliši mariborske oblasti z lepim številom razstavljalcev in ima razstavni odbor že danes ogromno dela.

Odveč bi bilo povdarjati, da bode v Ptuj najljepša prilika za vsakega gostilničarja, da spozna in primerja razne tipe slovečih štajerskih vin. Tukaj bode lahko navezval trgovske slike direktno z vinogradniki ter se preskrbel z dobro in ceno vinsko kapljico, po svojem okusu in kakor jo potrebuje. Zaprošeno je razen tega za polovično vožnjo rožeznici in tako bode lahko vsakdo brez večjih stroškov (kar igra dandanes precejšnjo vlogo) dosegel zaželjeni cilj!

Dejavnemu razstavnemu odboru pomega zlasti ravnatelj vinogradov štajerske hranilnice, g. Majcen in drugi večški. Razni odseki razstavnega odbora delajo s polno paro ter imajo veliko oporo v sresnem požarvarju g. dr. Vončini in županu mesta Ptuj g. dr. Senčarju.

Pričakuje se rekordni obisk. Saj je to tudi razumljivo, kajti take razstave v Sloveniji še ni bilo in bode vsak obiskovalec prijetno iznenaden. Na svidenje v Ptuj!

Emeran Stoklas, Prevalje.